

**DRUŽBA ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI
DARS, d. d.**

Dodatek št. 2

k dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila

za

Izgradnja hitre ceste od priključka Osredek do priključka Maline (3. in 4. etapa)

april 2025

V skladu s členoma 8. in 9. Navodil ponudniku za oddajo prijave za sodelovanje podajamo naslednja pojasnila in spremembe k dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila:

Odgovori na vprašanja ponudnikov:

Vprašanje 4: V razpisni dokumentaciji ni pojasnjeno za odstavek 3.2(d), kako se lahko referenčni pogoj izpolni v primeru več partnerjev. Radi bi imenovali druge partnerje, ki bodo zagotovili zahtevane reference za vsak odstavek d1), d2) in d3). Ali bo določeno delo lahko opravil partner, ki ne predloži ustrezne reference, če jo predloži drug partner?

Odgovor: V točki 4.2 a) navodil je določeno: *»Za dokazila, zahtevana v podčlenih, 3.2 (d) in 3.2 (e) zadošča, da jih predloži eden od partnerjev, če je iz njih razvidno zadoščanje navedenemu pogoju.«*.

Vprašanje 6: Spoštovani, pogoja za sodelovanje, da mora imeti ponudnik povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) v višini najmanj: 200.000.000,00 EUR in v primeru predložitve skupne ponudbe, da mora imeti vsak partner povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) v višini najmanj 70.000.000,00 EUR sta previsoka in nesorazmerna glede na najvišjo dopustno vrednost ponudbe ter glede na običajno prakso pri ostalih JN. Naročnika prosimo, da zniža pogoja na naslednje vrednosti: - da mora imeti ponudnik vsakoletni povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) v višini 156.200.000,00 EUR (50% vrednosti najvišje dopustne ponudbe) in, da mora imeti vsak partner povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) v višini najmanj 62.560.000,00 EUR (proporcionalno enako znižanje). Z zahtevo, da ponudnik mora imeti tako visok povprečni letni znesek v zadnjih treh letih, naročnik preferira točno določene gospodarske subjekte, kar je do drugih gospodarskih subjektov diskriminatorno, ki bi ta referenčni pogoj lahko izpolnjevali z nižjim zneskom. S spoštovanjem,

Odgovor: V nadaljevanju objavljamo spremembo pogoja 3.2 c).

Vprašanje 7: Prosimo, da naročnik spremeni zahtevo glede izkop predora po novi avstrijski metodi (NATM), vključno s podpornimi ukrepi in talnim obokom, vse v neprekinjeni dolžini podzemne gradnje iz 850 metrov na 600 metrov. Pogoj glede dolžine predora je diskriminatoren, saj naročnik preferira točno določen gospodarski subjekt. Koliko predorov dolžine več kot 850 metrov je v zadnjih 15 letih pred objavo javnega naročila v Sloveniji dokončanih? Le en cestni in en železniški predor (če ne upoštevamo »nedokončan« predor Karavanke in »nedokončane« predore na projektu Drugi tir). Lep pozdrav,

Odgovor: V nadaljevanju objavljamo spremembo pogoja 3.2 d3).

Vprašanje 8: Od vodje del za področje elektrotehnike (3.2, e4) naročnik zahteva referenco za izvedbo projekta, ki je vključevalo najmanj razsvetljavo predora, videonadzor in nadzorno krmilni sistem. Naročnika prosimo, da pogoj za izvedena dela razširi tudi z možnostjo izvedbe drugih, prav tako pomembnih predorskih podsistemov, kot je na primer video nadzor, požarno javljanje. Prosim, da zahtevo definira na način, da od vodje del za področje elektrotehnike zahteva referenco za izvedbo ali

prenovo projekta, ki je vključevalo najmanj razsvetljavo predora, nadzorno krmilni sistem in enega od ostalih predorskih podsistemov: videonadzor, video detekcijski sistem, sistem detekcije požara in na ta način omogoči enakovredne pogoje izvajalcem, ki so izvajali prenove ESO opreme predorskih sistemov, kjer so se menjali različni predorski podsistemi. Prosimo, da naročnik prizna referenc na način kot navedeno v nadaljevanju in je na preteklih vaših naročilih že bila priznana in sicer: • imeti vsaj eno referenco v zadnjih petnajstih (15) letih pred objavo predmetnega javnega naročila pri izvedbi elektro strojne opreme ali nadgradnji obstoječe elektro strojne opreme na enem ali več predorih, posamične dolžine najmanj 850 m, ki je vključevala najmanj razsvetljavo predora* in nadzorno krmilni sistem* in vsaj enega od ostalih predorskih podsistemov: videonadzor ali video detekcijo ali detekcijo požara ali prezračevanje, in sicer kot kader, ki je izvedel dela, ki v smislu določb GZ-1 pomenijo funkcijo vodje gradnje oz. v smislu GZ pomenijo funkcijo vodje del ali vodje gradnje oz. v smislu ZGO – 1 pomenijo funkcijo odgovornega vodje del ali odgovornega vodje posameznih del ali odgovornega vodje gradbišča. *navedena dela so bila lahko izvedena v različnih predorih

Odgovor: V nadaljevanju objavljamo spremembo pogoja.

Vprašanje 9: Spoštovani. Sodišče Evropske unije je v zadevi C 652/22 (»Kolin«) zavzelo stališče, da ponudniki iz tretjih držav, ki z EU nimajo sklenjenih ustreznih sporazumov, nimajo pravice do enakopravne obravnave po javnonaročniški evropski direktivi in nacionalnih javnonaročniških zakonih, oz. konkretno, da ponudniki iz takšnih tretjih držav nimajo pravice do pravnega varstva zoper kakršno koli odločitev javnega naročnika. Ponudniki iz takšnih tretjih držav so običajno prejemniki (v EU) nedovoljenih državnih pomoči, značilno je nespoštovanje delovnopravne zakonodaje, neizpolnjevanje finančnih obveznosti do podizvajalcev in dobaviteljev, ter podobno. Vse navedeno je trenutno v Sloveniji aktualno v okviru projekta Drugi tir in problematike izvajalca Yapi Markezi (nepoplačani delavci, nespoštovanje kolektivne pogodbe, lokalni podizvajalci in dobavitelji, ipd.), pri čemer bodo imeli delavci, lokalni podizvajalci in dobavitelji dejansko onemogočeno izterjavo svojih terjatev v tretji državi, kjer ima sedež izvajalec, saj jim ni zagotovljeno ustrezno pravno varstvo. Prepričani smo, da ste kot javni naročnik dolžni sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi boste preprečili tovrstne nezakonite prakse, ter s tem omogočili enakopravno obravnavo oz. izhodišča za ponudnike iz EU, katerih konkurenčnost ponudb ne temelji na nespoštovanju delovnopravne zakonodaje in neizpolnjevanju finančnih obveznosti do delavcev, lokalnih podizvajalcev in dobaviteljev. Glede na obrazloženo vas pozivamo, da pojasnite s katerimi ukrepi in na kakšen način boste zaščitili izvajalce s sedežem v EU oz. državah, ki imajo z EU sklenjen ustrezen mednarodni sporazum, proti tovrstnim nepoštenim poslovnim praksam in s tem omogočili gospodarno rabo javnih sredstev

Odgovor: Naročnik v razpisni dokumentaciji vnaprej ne izključuje možnosti sodelovanja subjektov iz tretjih držav.
Naročnik bo pri obravnavi prijav za sodelovanje ravnal skladno z nacionalno zakonodajo in zakonodajo EU.
Ponudnik mora na podlagi točke 3.1 h) navodil podati priglasitve ali izjave o tujih finančnih prispevkih, kakor je določena v členu 29 Uredbe.

Vprašanje 10: Globalni trendi so izrazito usmerjeni v sprejemanje ukrepov za zaščito notranjih trgov, kar se kaže predvsem v uvajanju različnih carin na uvoz izdelkov in surovin

(npr. ukrepi ZDA, povračilni ukrepi EU, Kitajske, ipd.). Tudi znotraj EU so v posameznih državah znali prepoznati pomembnost zaščite notranjega EU trga oz. nacionalnih gospodarstev s sprejemom ustreznih ukrepov. To se nanaša predvsem na države kot so Nemčija, Avstrija in Italija. Tovrstni ukrepi na področju gradbeništva imajo velik multiplikativni učinek tudi na druge gospodarske panoge. Takšni ukrepi so še bolj izraziti pri tretjih državah, ki nimajo sklenjenih ustreznih trgovinskih (ali drugih) sporazumov, na podlagi katerih bi bilo sodelovanje na njihovem trgu omogočeno ponudnikom iz EU. Povsem utemeljeno je torej pričakovanje, da tudi javni naročniki znotraj EU na podlagi načela reciprocitete omogočijo sodelovanje pri izvedbi javnonaročniških projektov le ponudnikom iz držav, v katerih imajo zagotovljeno enakopravno obravnavo tudi ponudniki iz EU. Glede na obrazloženo vas pozivamo k potrditvi, da boste kot nedopustne ponudbe iz postopka javnega naročila izključili ponudbe, pri katerih v katerikoli vlogi (ponudnik, vodilni partner, partner, podizvajalec in/ali subjekt, ki zagotavlja zmogljivosti ponudniku) sodeluje gospodarski subjekt s sedežem v državi, ki nima v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO) sklenjenega Sporazuma o vladnih naročilih (GPA) ali sklenjenega ustreznega mednarodnega sporazuma, ki gospodarskemu subjektu omogoča sodelovanje v postopkih javnega naročila gradenj v EU oz. Republiki Sloveniji.

Odgovor: Naročnik v razpisni dokumentaciji vnaprej ne izključuje možnosti sodelovanja subjektov iz tretjih držav.
Naročnik bo pri obravnavi prijav za sodelovanje ravnal skladno z nacionalno zakonodajo in zakonodajo EU.
Ponudnik mora na podlagi točke 3.1 h) navodil podati priglasitve ali izjave o tujih finančnih prispevkih, kakor je določena v členu 29 Uredbe.

Spremembe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila:

Spremeni se točka 3.2 c), ki po novem glasi:

- (c) Ponudnik ima povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) **v višini najmanj: 156.000.000,00 EUR**. V primeru predložitve skupne prijave za sodelovanje, ki jo predloži skupina dveh ali več izvajalcev kot partnerjev, se upošteva povprečni letni čisti prihodek od prodaje vseh partnerjev, pri čemer mora vsak partner imeti povprečni letni čisti prihodek od prodaje v zadnjih treh letih (leta 2021, 2022 in 2023) **v višini najmanj 62.000.000,00 EUR**.

Če podjetje posluje krajši čas, se zahteva po čistem prihodku od prodaje proporcionalno zniža, glede na obdobje delovanja podjetja.

DOKAZILO: V zvezi z navedenim mora ponudnik v prijavi za sodelovanje priložiti ESPD obrazec, izpolnjen v točki B dela IV (Povprečni letni promet).

Spremeni se točka 3.2 d3), ki po novem glasi:

d3) kot samostojni izvajalec ali partner v skupnem nastopanju v zadnjih 15 letih od objave predmetnega javnega naročila izvedel izkop predora po novi avstrijski metodi (NATM), vključno s podpornimi ukrepi in talnim obokom, vse v neprekinjeni dolžini podzemne gradnje vsaj 600 m. Prečni prerez izkopnega profila predora mora biti večji od 60 m² v neprekinjeni dolžini vsaj 600 m. Predor mora biti dokončan in prevzet s strani investitorja.

Spremeni se točka 3.2 e3), ki po novem glasi:

e3)Strokovnjak za predore mora biti oseba, ki mora:

- imeti strokovno izobrazbo gradbene ali rudarske in/ali geotehnoške smeri
- biti najkasneje do uvedbe v delo vpisan pri IZS v Imenik pooblaščenih inženirjev z aktivnim poklicnim nazivom Pooblaščen inženir skladno z ZAID ali v Imenik aktivnih vodij del s poklicnim nazivom Vz-vodja del skladno z GZ-1,
- imeti vsaj eno referenco v zadnjih 15 letih od objave predmetnega javnega naročila pri izvedbi predora, vključno z vsemi podpornimi ukrepi v dolžini najmanj 600 m (pri dvocevnih predorih šteje samo dolžina daljše cevi, pri čemer se šteje, da mora znašati dolžina podzemne gradnje vsaj 600 m) (pri gradnji je morala biti uporabljena nova avstrijska metoda gradnje predorov – NATM), pri čemer mora biti prečni prerez izkopnega profila predora večji od 60 m², in sicer kot kader ki je izvedel dela, ki v smislu določb ZGO-1 pomenijo funkcijo odgovornega vodje del, odgovornega vodje posameznih del ali odgovornega vodje gradbišča oziroma po GZ funkcijo vodje gradnje ali vodje del oziroma po GZ-1 funkcijo vodje gradnje-

Ponudnik mora za imenovanega strokovnjaka za predor najpozneje do uvedbe v delo izkazati znanje slovenskega jezika na vseh treh ravneh (razumevanje, govorjenje, pisanje) na stopnji B2 glede na Skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR – <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/resources/european-language-levels-cefr>). Stopnja B2 po enotnem evropskem okviru je enakovredna slovenski srednji šoli.

Spremeni se točka 3.2 e4), ki po novem glasi:

e4) strokovnjak za elektro dela v predoru, ki mora:

- imeti strokovno izobrazbo s področja elektrotehnike,
- biti najkasneje do uvedbe v delo vpisan pri IZS v Imenik pooblaščenih inženirjev z aktivnim poklicnim nazivom Pooblaščen inženir skladno z ZAID ali v Imenik aktivnih vodij del s poklicnim nazivom Vz-vodja del skladno z GZ-1,
- imeti vsaj eno referenco v zadnjih petnajstih (15) letih pred objavo predmetnega javnega naročila pri izvedbi elektro strojne opreme ali nadgradnji obstoječe elektro strojne opreme na enem ali več predorih, posamične dolžine najmanj 600 m, ki je vključevala najmanj razsvetljavo predora* in nadzorno krmilni sistem* in vsaj enega od ostalih predorskih podsistemov: videonadzor ali video detekcijo ali detekcijo požara, in sicer kot kader, ki je izvedel dela, ki v smislu določb ZGO-1 pomenijo funkcijo odgovornega vodje del, odgovornega vodje posameznih del ali odgovornega vodje gradbišča oziroma po GZ funkcijo vodje gradnje ali vodje del oziroma po GZ-1 funkcijo vodje gradnje.

*navedena dela so bila lahko izvedena v različnih predorih

Ponudnik mora za imenovanega strokovnjaka za elektro dela najpozneje do uvedbe v delo izkazati znanje slovenskega jezika na vseh treh ravneh (razumevanje, govorjenje, pisanje) na stopnji B2 glede na Skupni evropski referenčni okvir za jezike (CEFR – <http://europass.cedefop.europa.eu/sl/resources/european-language-levels-cefr>). Stopnja B2 po enotnem evropskem okviru je enakovredna slovenski srednji šoli.